

Saman reddar vi liv – korleis måla effekten av det vi gjer?

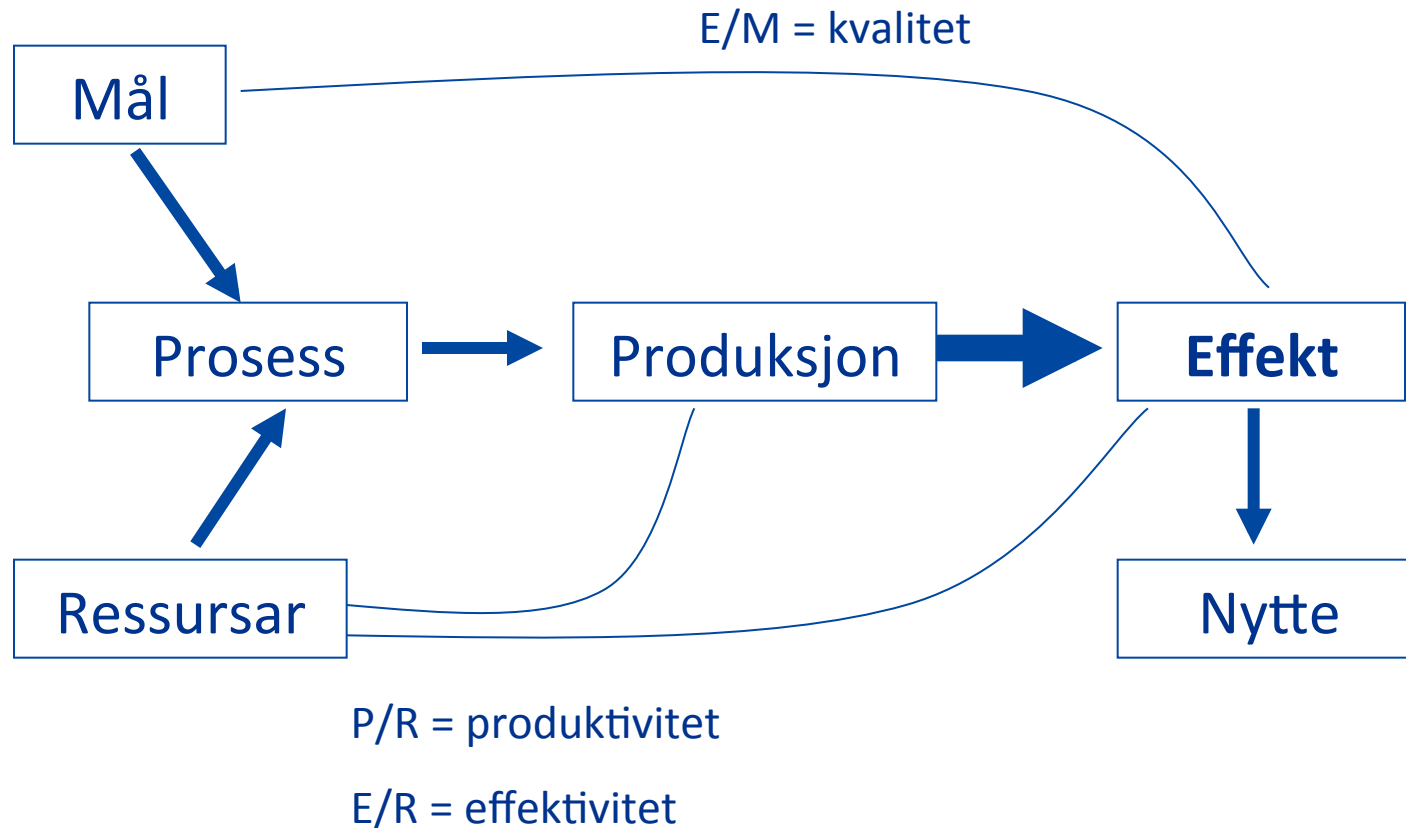
Geir Sverre Braut
SUS/UiS/HVL/Htil

Skandinavisk akuttmedisin
Gardermoen, 22. mars 2018

Innholdet i innlegget

- Eit samfunnsmedisinsk perspektiv
- Kva er effektar?
- Og er dei verd noko?
- Litt økonomisk teori
 - Produksjon, effekt, utility, nytte (benefit)
 - Kostnader av ulike typar
 - Grensenytteomgrepet
 - Og kanskje litt om menneskets positive tidspreferanse... ..

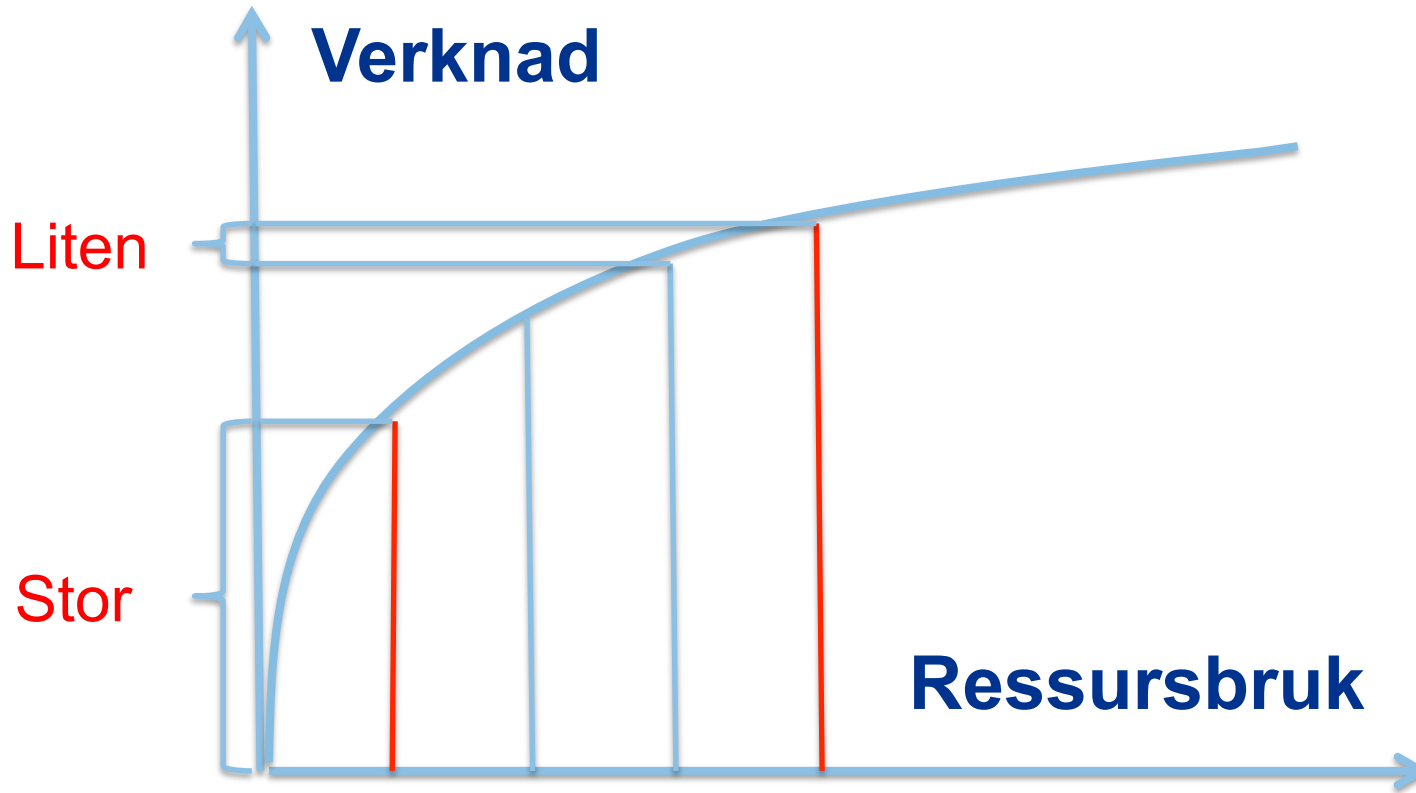
Ein analysemodell

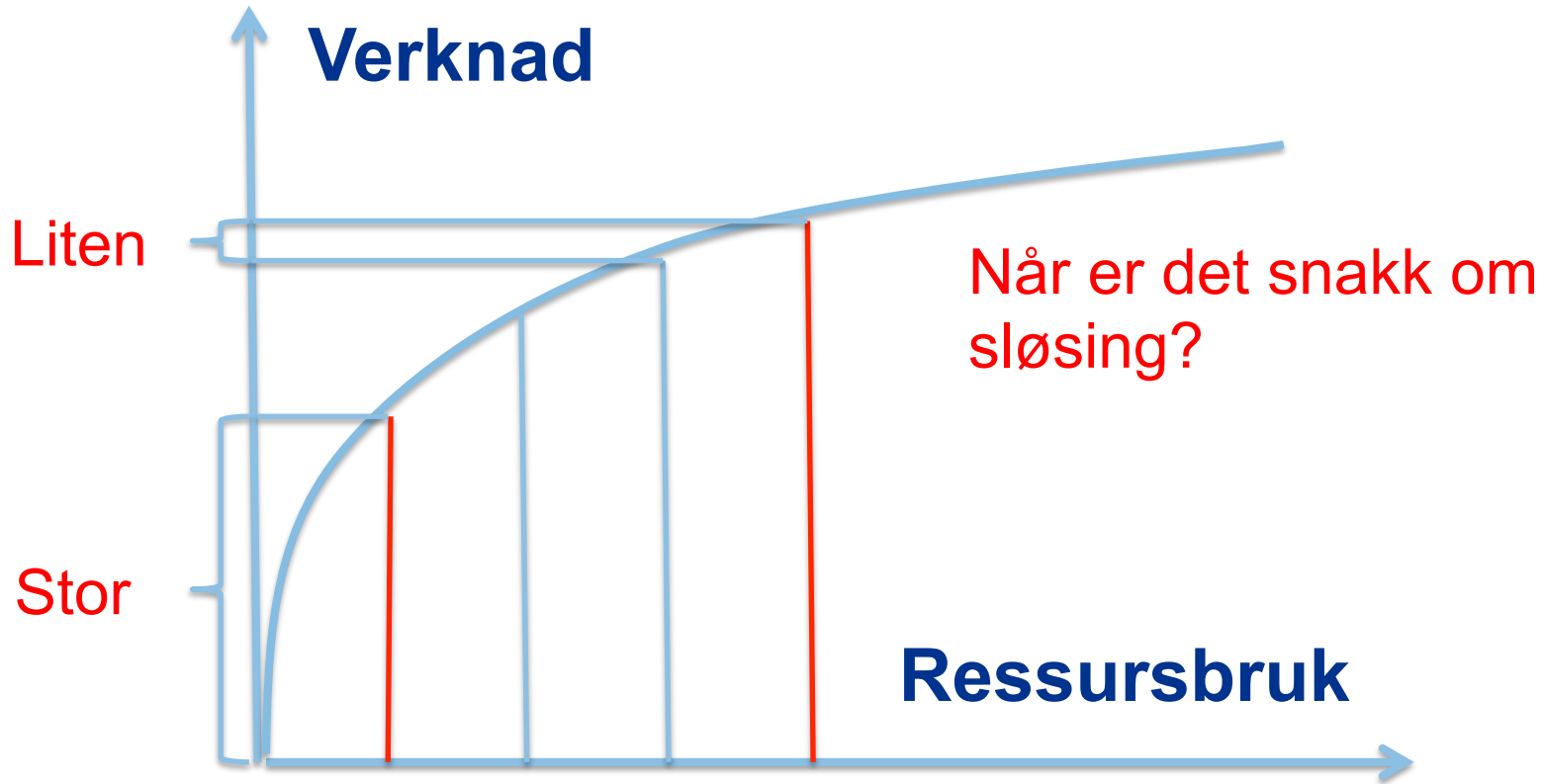
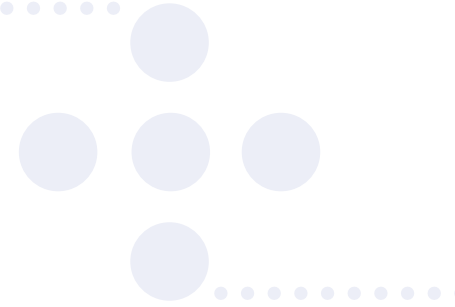
Kostnader av ulike typar

- Alt me gjer, kostar noko og ressursane er alltid avgrensa
- **Direkte kostnader**, t.d. lønn til personell
- **Indirekte kostnader**, t.d. tapt produksjon når folk er sjuke
- «**Intangibles**», kostnader som er vanskelege å måla i pengeeiningar (t.d. smerte og sorg)
- Gjennomsnittskostnader
- Marginalkostnader (kva kostar det å laga ein ekstra)
- Alternativkostnader (kva er verdien av det vi må unnlata)

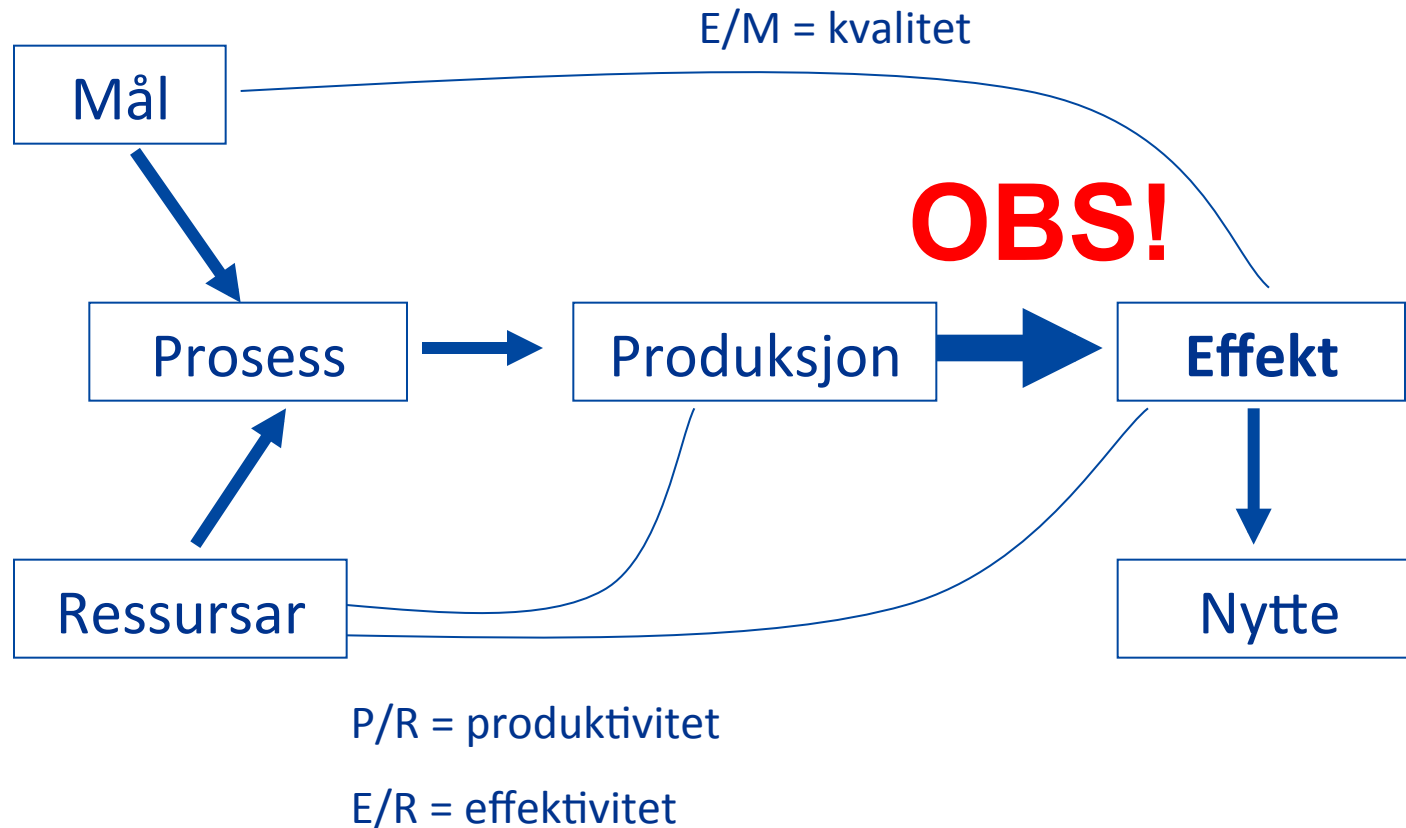
Forsvarleg ressursbruk

Forsvarleg ressursbruk

Ein analysemodell

... og så var det tida då

- Eit gode har høgare verdi for oss i dag enn om me må venta på å få det realisert
- **Vi ønskjer å unngå høge investeringar i dag dersom nytten ligg langt fram i tid**
- *Diskonteringsfaktoren er en omregningsfaktor for å uttrykke økonomiske størrelser på ulike tidspunkter i samme verdienhet. (Hagen, 2011)*
- Sorry to say (eller kanskje heldigvis for denne forsamlinga): **Her vil akuttmedisinen ofte vinna!**

Fin rapport

- Kåre P. Hagen. Verdsetting av fremtiden. Tidshorisont og diskonteringsrenter. Trondheim: Concept-programmet, NTNU, 2011. (
https://www.ntnu.no/documents/1261860271/1262010703/CONSEPT_27_web.pdf)
- Elles mykje bra stoff om helseøkonomi å finna hos Helsedirektoratet.